

от системата на социалното подпомагане, от сивата икономика, без респект и доверие към институционалната система и с ниска степен на себеконтрол. Това прави оцеляването ѝ в периода на трансформация проблематично. Постепенно маргинализацията на ромите се задълбочава и с това нараства вероятността от превръщането на общността в *under class*. Липсата на икономически ресурси, възможности и потенциал превръща ромите в група, която живее на периферията на обществото, и от общност с културна специфика се превръща в социална група с характеристиките на социален аутсайдер.

Влошаването на положението на ромите в периода на преход изисква изводите от социалните изследвания да са ориентирани по-скоро към политиката, отколкото към науката. Дълбочинните интервюта с представителите на местната власт разкриват разбиране от страна на държавата на проблемите на ромите, но недостатъчно се прави за реална и ефективна промяна в статуса им — сред многото приоритети ромите не са на първо място; освен това държавните институции се отнасят с деликатност поради страха да не бъдат обвинени, че пренебрегват другите общности.

Самата ромска общност не е достатъчно консенсусна по отношение политиките за нейното развитие. Ромските лидери са разединени — идейно и политически, и е ниска представителността на ромите на различните нива на управление, което води до нисък институционален ресурс у ромите и достъп до взимането на решения, до властта.

ЛИТЕРАТУРА:

- Г а н д е в а, Т. Кои сме и къде отиваме. — *Дневник*. 30.09.2002
- Н а с е л е н и е 1992. НСИ, София.
- Н а с е л е н и е 2001. том 6, книга 1, НСИ, София.
- G i o r d a n o С. et al., 2003, Roma Identities in Southeast Europe: Bulgaria. *Ethno barometer* 8, Rome.